

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีต่อการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่ได้ กำหนดวิธีการวิจัยดังนี้

ประชากรศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอรี่ที่อาศัยอยู่ในตำบลโป่งผา อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย รวมทั้งสิ้น 144 ครัวเรือน การศึกษาครั้งนี้ใช้ประชากรกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 144 คน ไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวของ วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบปลายปิด และคำถามแบบปลายเปิด โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับภูมิหลังปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกร มีลักษณะเป็นแบบสอบถามให้เลือกตอบและเติมคำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความรู้ ทักษะ และการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาบางประการและข้อเสนอแนะในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่

การทดสอบแบบสอบถาม

ก่อนนำเสนอแบบสอบถามไปใช้ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปปรึกษาคณะกรรมการที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบเนื้อหาและนำไปทดสอบกับเกษตรกรผู้ ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่ ในเขตตำบลเวียงพางคำ อำเภอแม่สาย จังหวัด เชียงราย จำนวน 10 ราย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่งก่อนนำไปใช้จริง

การรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลปฐมภูมิ ได้จากการสัมภาษณ์ โดยการใช้แบบสอบถามกับหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรผู้ปลูกสตอเบอรี่ ในพื้นที่ศึกษาทั้งหมด จำนวน 144 ครัวเรือน

ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จากเอกสารรายงานข้อมูลการส่งเสริมปลูกสตอเบอรี่ของสำนักงานเกษตรอำเภอแม่สายปี 2538

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องมาทั้งหมด ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ และเปลี่ยนข้อมูลทั้งหมดเป็นรหัสด้วยมือ แล้วนำไปวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) ทำการวิเคราะห์

1. ข้อมูลลักษณะพื้นฐาน ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยต่ำสุด สูงสุด
2. การทดสอบสมมุติฐาน โดยการหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม วิเคราะห์โดยใช้สถิติค่าไคสแควร์ (Chi - Square) เนื่องจากเป็นตัวแปรระดับนามบัญญัติ (Nominal Scales) ได้แก่ ข้อมูลเพศ ระดับการศึกษา แหล่งเงินทุนกับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตอเบอรี่อย่างถูกต้องปลอดภัย และการวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เนื่องจากตัวแปรเป็นคะแนนที่บอกปริมาณและมีลักษณะต่อเนื่องอย่างน้อยจัดอยู่ในมาตราอันตรภาค (Interval Scales) ที่มีช่วงการวัดที่แน่นอนอ้างได้ว่าค่าใดสูงกว่าค่าใด ได้แก่ ข้อมูล อายุ รายได้รวม พื้นที่เพาะปลูกสตอเบอรี่ ประสบการณ์ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตอเบอรี่ แหล่งรับรู้ข่าวสาร การพบปะติดต่อกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร ความรู้ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตอเบอรี่อย่างถูกต้องและปลอดภัย และความคิดเห็นของเกษตรกรที่มีต่อการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตอเบอรี่อย่างถูกต้องและปลอดภัย กับการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตอเบอรี่อย่างถูกต้องและปลอดภัย

ในการวัดความรู้ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่ใช้การให้คะแนนในการตอบคำถามเกี่ยวกับความรู้ในการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่อย่างถูกต้อง ปลอดภัย ถ้าเกษตรกรตอบถูกให้คะแนน 1 คะแนน ถ้าเกษตรกรตอบผิดให้ 0 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ได้ทั้งหมดของเกษตรกรมาหาค่าเฉลี่ย เกษตรกรที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีระดับความรู้ต่ำ ส่วนเกษตรกรที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยแสดงว่ามีระดับความรู้สูง

การวัดความคิดเห็น โดยการสร้างแบบสอบถามและการประมาณค่าความคิดเห็นของเกษตรกรผู้ปลูกสตรอเบอรี่ กำหนดให้คะแนนคำถามข้อย่อยเป็น 3 ระดับ คือ

เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	3
ไม่แน่ใจ	มีค่าเท่ากับ	2
ไม่เห็นด้วย	มีค่าเท่ากับ	1

จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นโดยใช้สูตร ดังนี้

กำหนดคะแนนสูงสุด	3
กำหนดคะแนนต่ำสุด	1
จำนวนชั้น	3

$$\begin{aligned} \text{สูตร} &= \frac{3-1}{3} \left(\frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \right) \\ &= 0.66 \end{aligned}$$

ความหมายค่าเฉลี่ยนำหนักคำตอบแต่ละข้อดังนี้

ระดับ 1.00 – 1.66	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับ 1.67 – 2.23	หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ระดับ 2.34 – 3.00	หมายถึง	เห็นด้วย

การวัดการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่อย่างถูกต้องปลอดภัย โดยการ
สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการใช้สารป้องกันกำจัดศัตรูสตรอเบอรี่อย่างถูกต้อง
และปลอดภัย โดยกำหนดการให้คะแนน ดังนี้

ตอบถูกต้อง 1 คะแนน

ตอบผิด 0 คะแนน

จากนั้นนำคะแนนของเกษตรกรที่ได้ทั้งหมดมาหาค่าเฉลี่ย และกำหนดว่า
เกษตรกรที่ได้คะแนนสูงกว่าค่าเฉลี่ยถึงคะแนนสูงสุด มีการใช้
สารถูกต้อง
เกษตรกรที่ได้คะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุด มีการใช้สาร
ไม่ถูกต้อง